

ยุพา ราชจินดา 2551: ปัจจัยที่มีต่อการเปลี่ยนสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลละเรียง อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครราชสีมา ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน) สาขาวิชาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสวัตร วัฒนกลาง, Ph.D. 105 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีต่อการเปลี่ยนสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ลักษณะการเปลี่ยนสิทธิของเกษตรกร และกลุ่มบุคคลผู้เข้าไปทำประโยชน์แทน และทราบถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม ก่อนและหลังการเปลี่ยนสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักและการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4 - 01) แต่มีการเปลี่ยนสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระหว่าง พ.ศ. 2540 - 2550 ในพื้นที่บ้านละเรียง และบ้านคลองสมบูรณ์ ตำบลละเรียง อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 101 ราย

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีการเปลี่ยนสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินร้อยละ 50.5 ลักษณะการเปลี่ยนสิทธิของเกษตรกรโดยการขาย คิดเป็นร้อยละ 54.9 และแบ่งให้เช่าร้อยละ 33.3 ส่วนกลุ่มบุคคลที่เข้าไปทำประโยชน์แทนส่วนมากเป็นนายทุน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาได้แก่ เพื่อนบ้าน ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ สาเหตุส่วนใหญ่ที่เกษตรกรเปลี่ยนสิทธิได้แก่ ขาดเงินทุน ไม่มีแรงงาน ต้องการเปลี่ยนอาชีพและสภาพดินไม่เหมาะกับการทำเกษตร ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ การตั้งถิ่นฐานของครัวเรือน รายได้ภาคเกษตร รายได้นอกภาคเกษตร รายจ่ายภาคเกษตร และหนี้สิน ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Yupa Rachjinda 2008: Factors of Land Use Right Changing of Farmer in Land Reformed Area Raroeng Sub-district, Wang Nam Khiao District, Nakhon Ratchasima Province. Master of Science (Sustainable Land Use and Natural Resource Management), Major Field: Sustainable Land Use and Natural Resource Management, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Assistant Professor Sowatree Nathalang, Ph.D. 105 pages.

This study aimed to find out factors of land use right changing of farmer in land reformed area by investigating characteristics of right changing of farmer and groups of peoples who took advantages of the right changing. The research was also to investigate the socio-economic aspects before and after the land use right changing of farmers in land reformed area. Data collecting was conducted by using in-depth interview among key informants. The information from semi-structured interview among target group composing of 101 farmers who have got the land reform land use certificate (ALRO 4-01) but land use right changing of farmer in land reformed area during the year 1997-2007 were also collected in Raroeng Village and Klong Somboon Village, Raroeng Sub-district, Nakhon Ratchasima Province.

The results showed that the farmers who changed their land use right were about 50.5 percent. The land right changing was increased by selling land (54.9%) and land rent (33.3%). Most people who took advantages of the land use right changing were investors (41.2%). However, other groups of people were neighbors, government workers and state enterprise workers. The main reasons for land use right changing were the lack of fund, labor shortage, need in occupation changing and the unsuitability of soil for agricultural purpose. Factors which were significantly related to land use right changing at statistical level of 0.5 were age, education, occupation, settlement of family, in-farm income, off-farm income, expenses of agriculture and debt.